



# DZIENNIK USTAW

## RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

---

Warszawa, dnia 28 stycznia 2021 r.

Poz. 185

### OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI<sup>1)</sup>

z dnia 13 stycznia 2021 r.

#### **w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 628), z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 grudnia 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 2540).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 628), który stanowi:

„§ 6. Osoby wykonujące w ośrodku przed dniem wejścia w życie rozporządzenia czynności, o których mowa w § 2, mogą wykonywać nadal te czynności pod warunkiem odbycia nie później niż do dnia 31 grudnia 2015 r. odpowiedniego szkolenia, zgodnie z programem, którego zakres określają załączniki nr 1–6 do rozporządzenia.”;

- 2) § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 grudnia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 2540), które stanowią:

„§ 2. Do szkoleń dla osób, o których mowa w § 2 pkt 4 rozporządzenia zmienianego w § 1, rozpoczętych i niezaoczonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się załącznik nr 4 do rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Edukacji i Nauki: *P. Czarnek*

---

<sup>1)</sup> Minister Edukacji i Nauki kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. poz. 1848 i 2335).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 stycznia 2021 r. (poz. 185)

## **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO<sup>1)</sup>**

z dnia 5 maja 2015 r.

### **w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych**

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1392 oraz z 2021 r. poz. 36) zarządza się, co następuje:

#### **§ 1. Rozporządzenie określa:**

- 1) zakresy programów szkoleń, praktyk i staży, o których mowa w art. 20 pkt 2 i 3, art. 21 i art. 24 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) wzory dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i praktyki oraz posiadanie stażu pracy.

#### **§ 2. Zakres programu szkolenia dla osób:**

- 1) odpowiedzialnych za planowanie procedur i doświadczeń oraz za ich przeprowadzenie – określa załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 2) wykonujących procedury – określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- 3) uczestniczących w wykonywaniu procedur – określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;
- 4) uśmiercających zwierzęta wykorzystywane w procedurach – określa załącznik nr 4 do rozporządzenia;
- 5) sprawujących opiekę nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku – określa załącznik nr 5 do rozporządzenia;
- 6) odpowiedzialnych za nadzór nad osobami sprawującymi opiekę nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku i dobrostanem tych zwierząt – określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

#### **§ 3. Praktyka dla osób:**

- 1) sprawujących opiekę nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku obejmuje doskonalenie umiejętności praktycznych w tym zakresie i przygotowanie do samodzielnego wykonywania czynności:
  - a) sprawowania codziennej opieki nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku,
  - b) przygotowywania zwierząt do procedur – w przypadku praktyki odbywanej w ośrodku użytkownika,
  - c) stosowania metod i środków służących zapewnieniu dobrostanu zwierząt i bezpieczeństwa pracujących z nimi ludzi;
- 2) uśmiercających zwierzęta wykorzystane w procedurach obejmuje przygotowanie do wykonywania czynności związanych z uśmiercaniem zwierząt:
  - a) metodami określonymi w załączniku nr IV do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/63/UE z dnia 22 września 2010 r. w sprawie ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych (Dz. Urz. UE L 276 z 20.10.2010, str. 33),
  - b) w sposób, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy.

<sup>1)</sup> Obecnie działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka kieruje Minister Edukacji i Nauki, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. poz. 1848 i 2335).

**§ 4.** Staż pracy, o którym mowa w:

- 1) art. 21 ust. 1 ustawy, którego posiadanie jest wymagane od osób odpowiedzialnych za planowanie procedur i doświadczeń oraz za ich przeprowadzanie, obejmuje pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz nabycie umiejętności praktycznych w zakresie przeprowadzania doświadczeń na zwierzętach przez:
  - a) wykonywanie procedur,
  - b) uczestniczenie w przygotowywaniu projektów procedur i doświadczeń;
- 2) art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy, którego posiadanie jest wymagane od osób odpowiedzialnych za nadzór nad osobami sprawującymi opiekę nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku i dobrostanem tych zwierząt, obejmuje pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz nabycie umiejętności praktycznych w zakresie sprawowania opieki nad zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania lub wykorzystywanymi w procedurach.

**§ 5.** Wzór zaświadczenia o:

- 1) ukończeniu szkoleń, o których mowa w § 2, określa załącznik nr 7 do rozporządzenia;
- 2) ukończeniu praktyk, o których mowa w § 3, określa załącznik nr 8 do rozporządzenia;
- 3) posiadaniu stażu pracy, o którym mowa w § 4, określa załącznik nr 9 do rozporządzenia.

**§ 6.** (pominięty).<sup>2)</sup>

**§ 7.** Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 27 maja 2015 r.

---

<sup>2)</sup> Zamieszczony w obwieszczeniu.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Nauki  
i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 maja 2015 r.

**Załącznik nr 1**

**ZAKRES PROGRAMU SZKOLENIA DLA OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PLANOWANIE PROCEDUR  
I DOŚWIADCZEŃ ORAZ ZA ICH PRZEPROWADZENIE**

Lp.	Temat szkolenia	Minimalna liczba godzin	
		wyklady	ćwiczenia
1	Obowiązujące przepisy krajowe w zakresie pozyskiwania i hodowli zwierząt, opieki nad zwierzętami i wykorzystywania zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych, w tym zwierząt będących organizmami genetycznie zmodyfikowanymi. Kontrola działalności hodowców, dostawców i użytkowników. Kary za naruszenie przepisów.	3	–
2	Zasady etyczne dotyczące relacji ludzi ze zwierzętami i wartości życia zwierząt. Argumenty za i przeciw wykorzystywaniu zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych.	1	–
3	Znieczulenie i metody uśmierzania bólu. Metody podawania środków farmakologicznych. Wpływ środków anestetycznych i przeciwbólowych na wynik doświadczenia. Zachowanie zwierząt. Fizjologia, anatomia oraz rozpoznawanie właściwych dla gatunku oznak dystresu, bólu i cierpienia u zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach. <sup>1)</sup>	4	–
4	Stosowanie wczesnego i humanitarnego zakończenia procedury.	1	–
5	Zasady zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia. Metody alternatywne.	3	–

<sup>1)</sup> Podstawowy program szkolenia powinien obejmować gatunki: mysz domowa, szczur wędrowny, świnka morska, królik europejski. W razie potrzeby należy uwzględnić inne gatunki zwierząt.

6	Planowanie procedur i doświadczeń. Przygotowanie wniosku do lokalnej komisji etycznej do spraw doświadczeń na zwierzętach o udzielenie zgody na przeprowadzenie doświadczenia, w szczególności określenie naukowych lub edukacyjnych celów doświadczenia, uzasadnienie wykorzystania w doświadczeniu wybranych gatunków zwierząt, uzasadnienie statystyczne liczby wykorzystywanych zwierząt i określenie kategorii dotkliwości. Ocena retrospektywna doświadczenia.	4	4
7	Przygotowanie informacji dotyczących doświadczeń na zwierzętach, w tym informacji statystycznych, zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi wynikającymi z ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych.	2	–
	Razem:	18	4

## ZAKRES PROGRAMU SZKOLENIA DLA OSÓB WYKONUJĄCYCH PROCEDURY

Lp.	Temat szkolenia	Minimalna liczba godzin	
		wykłady	ćwiczenia
1	Obowiązujące przepisy krajowe w zakresie pozyskiwania i hodowli zwierząt, opieki nad zwierzętami i wykorzystywania zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych, w tym zwierząt będących organizmami genetycznie zmodyfikowanymi. Kontrola działalności hodowców, dostawców i użytkowników. Kary za naruszenie przepisów.	2	–
2	Zasady etyczne dotyczące relacji ludzi ze zwierzętami i wartości życia zwierząt. Argumenty za i przeciw wykorzystywaniu zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych.	1	–
3	Genetyka i modyfikacje genetyczne gatunków zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach na przykładzie myszy domowej.	2	–
4	Hodowla zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach z uwzględnieniem biologii gatunku. Normy utrzymywania tych zwierząt (środowisko, klatki, pasze) i wzbogacanie ich środowiska. Codzienna opieka nad zwierzętami.	2	–
5	Postępowanie ze zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania lub wykorzystywanymi w procedurach dostosowane do danego gatunku. Przygotowanie zwierząt do procedur. <sup>1)</sup>	2	2
6	Mikrobiologia, zdrowie i higiena zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach. Zasady bezpieczeństwa pracy ze zwierzętami.	2	1

<sup>1)</sup> Podstawowy program szkolenia powinien obejmować gatunki: mysz domowa, szczur wędrowny, świnka morska, królik europejski. W razie potrzeby należy uwzględnić inne gatunki zwierząt.

7	Zachowanie zwierząt. Fizjologia, anatomia oraz rozpoznawanie właściwych dla gatunku oznak dystresu, bólu i cierpienia u zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach. <sup>1)</sup>	3	–
8	Znieczulenie i metody uśmierzania bólu. Metody podawania środków farmakologicznych. Wpływ środków anestetycznych i przeciwbólowych na wynik doświadczenia.	2	2
9	Stosowanie wczesnego i humanitarnego zakończenia procedury.	1	1
10	Zasady zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia. Metody alternatywne.	2	–
11	Elementy planowania procedur i doświadczeń. Zasady przygotowania wniosku do lokalnej komisji etycznej do spraw doświadczeń na zwierzętach o udzielenie zgody na przeprowadzenie doświadczenia. Przygotowanie informacji dla przeprowadzenia oceny retrospektywnej doświadczenia. Przygotowanie informacji dotyczących doświadczeń na zwierzętach, w tym informacji statystycznych, zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi wynikającymi z ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych.	2	–
Razem:		21	6

## Załącznik nr 3

## ZAKRES PROGRAMU SZKOLENIA DLA OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W WYKONYWANIU PROCEDUR

Lp.	Temat szkolenia	Minimalna liczba godzin	
		wykłady	ćwiczenia
1	Podstawy anatomii i fizjologii zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego.	2	–
2	Argumenty za i przeciw wykorzystywaniu zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych. Zasady etyczne postępowania ze zwierzętami.	1	–
3	Przygotowanie zwierząt do procedury. Metody i procedury obchodzenia się ze zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania lub wykorzystywanymi w procedurach dostosowane do danego gatunku. Podstawowe rodzaje zachowania zwierząt. <sup>1)</sup>	2	2
4	Rozpoznawanie właściwych dla poszczególnych gatunków zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach oznak dystresu, bólu i cierpienia. <sup>1)</sup> Znieczulenie i metody uśmierzania bólu. Wpływ środków anestetycznych i przeciwbólowych na wynik doświadczenia.	2	2
5	Metody uśmiercania zwierząt, stosowanie wczesnego i humanitarnego zakończenia procedury.	2	–
6	Obowiązujące przepisy krajowe w zakresie ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych. Komisje etyczne do spraw doświadczeń na zwierzętach.	2	–

<sup>1)</sup> Podstawowy program szkolenia powinien obejmować gatunki: mysz domowa, szczur wędrowny, świnka morska, królik europejski. W razie potrzeby należy uwzględnić inne gatunki zwierząt.



7	Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy ze zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania lub wykorzystywanymi w procedurach, dotyczące w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego.	1	2
8	Hodowla zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach z uwzględnieniem biologii gatunku oraz genetyki. Normy utrzymywania tych zwierząt (środowisko, klatki, pasze) i wzbogacanie ich środowiska. Codzienna opieka nad zwierzętami. <sup>1)</sup>	2	2
	Razem:	14	8

ZAKRES PROGRAMU SZKOLENIA DLA OSÓB UŚMIERCAJĄCYCH ZWIERZĘTA  
WYKORZYSTYWANE W PROCEDURACH

Lp.	Temat szkolenia	Minimalna liczba godzin	
		wykłady	ćwiczenia
1	Podstawy anatomii i fizjologii zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, dotyczące w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego	2	–
2	Zasady, w tym etyczne, postępowania ze zwierzętami	1	–
3	Rozpoznawanie właściwych dla gatunku oznak dystresu, bólu i cierpienia u zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach <sup>1)</sup>	2	–
4	Metody uśmiercania i ustalania śmierci zwierząt	4	–
5	Czynności przygotowawcze związane z zastosowaniem w praktyce poznanych metod uśmiercania i ustalania śmierci myszy i szczurów <sup>2)</sup>	–	2
6	Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy uśmiercaniu zwierząt	1	–
7	Obowiązujące przepisy krajowe w zakresie pozyskiwania i hodowli zwierząt, opieki nad zwierzętami i wykorzystywania zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych, w tym zwierząt będących organizmami genetycznie zmodyfikowanymi. Kontrola działalności hodowców, dostawców i użytkowników. Kary za naruszenie przepisów	1	–
8	Stosowanie wczesnego i humanitarnego zakończenia procedury	1	–
9	Zasady zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia	1	–
	Razem:	13	2

<sup>1)</sup> Podstawowy program szkolenia powinien obejmować gatunki: mysz domowa, szczur wędrowny, świnka morska, królik europejski. W razie potrzeby należy uwzględnić inne gatunki zwierząt.

<sup>2)</sup> W razie potrzeby należy uwzględnić inne gatunki zwierząt.

<sup>3)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 grudnia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 2540), które weszło w życie z dniem 14 stycznia 2020 r.

ZAKRES PROGRAMU SZKOLENIA DLA OSÓB SPRAWUJĄCYCH OPIEKĘ NAD ZWIERZĘTAMI  
UTRZYMYWANymi W OŚRODKU

Lp.	Temat szkolenia	Minimalna liczba godzin	
		wykłady	ćwiczenia
1	Obowiązujące przepisy krajowe w zakresie pozyskiwania i hodowli zwierząt, opieki nad zwierzętami i wykorzystywania zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych, w tym zwierząt będących organizmami genetycznie zmodyfikowanymi. Kontrola działalności hodowców, dostawców i użytkowników. Kary za naruszenie przepisów.	1	–
2	Zasady etyczne dotyczące relacji ludzi ze zwierzętami i wartości życia zwierząt. Argumenty za i przeciw wykorzystywaniu zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych.	1	–
3	Genetyka i modyfikacje genetyczne gatunków zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach na przykładzie myszy domowej. Wymagania przy utrzymywaniu zwierząt zmienionych genetycznie.	2	–
4	Hodowla zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego, z uwzględnieniem biologii gatunku. Normy utrzymywania zwierząt (środowisko, klatki, pasze) i wzbogacanie ich środowiska. Codzienna opieka nad zwierzętami.	3	3
5	Postępowanie ze zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania lub wykorzystywanymi w procedurach dostosowane do danego gatunku. Przygotowanie zwierząt do procedur. <sup>1), 2)</sup>	2	2

<sup>1)</sup> Podstawowy program szkolenia powinien obejmować gatunki: mysz domowa, szczur wędrowny, świnka morska, królik europejski. W razie potrzeby należy uwzględnić inne gatunki zwierząt.

<sup>2)</sup> Element szkolenia przewidziany dla osób zatrudnionych w ośrodku użytkownika.

6	Mikrobiologia, zdrowie i higiena zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego. Zasady bezpieczeństwa pracy ze zwierzętami.	2	2
7	Zachowanie zwierząt. Fizjologia, anatomia oraz rozpoznawanie właściwych dla gatunku oznak dystresu, bólu i cierpienia u zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach. <sup>1)</sup>	3	–
8	Zasady zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia przy utrzymywaniu zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach. Stosowanie wczesnego i humanitarnego zakończenia procedury.	1	–
	Razem:	15	7

ZAKRES PROGRAMU SZKOLENIA DLA OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA NADZÓR NAD OSOBAMI  
SPRAWUJĄCYMI OPIEKĘ NAD ZWIERZĘTAMI UTRZYMYWANymi W OŚRODKU  
ORAZ DOBROSTANEM TYCH ZWIERZĄ

Lp.	Temat szkolenia	Minimalna liczba godzin	
		wykłady	ćwiczenia
1	Obowiązujące przepisy krajowe w zakresie pozyskiwania i hodowli zwierząt, opieki nad zwierzętami i wykorzystywania zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych, w tym zwierząt będących organizmami genetycznie zmodyfikowanymi. Kontrola działalności hodowców, dostawców i użytkowników. Kary za naruszenie przepisów.	2	–
2	Zasady etyczne dotyczące relacji ludzi ze zwierzętami i wartości życia zwierząt. Argumenty za i przeciw wykorzystywaniu zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych.	1	–
3	Genetyka i modyfikacje genetyczne gatunków zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach na przykładzie myszy domowej.	2	–
4	Hodowla zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach z uwzględnieniem biologii gatunku. Normy utrzymywania zwierząt (środowisko, klatki, pasze) i wzbogacanie ich środowiska. Codzienna opieka nad zwierzętami.	4	1
5	Postępowanie ze zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania lub wykorzystywanymi w procedurach dostosowane do danego gatunku. Przygotowanie zwierząt do procedur. <sup>1)</sup>	2	2
6	Mikrobiologia, zdrowie i higiena zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach. Zasady bezpieczeństwa pracy ze zwierzętami.	5	–

<sup>1)</sup> Podstawowy program szkolenia powinien obejmować gatunki: mysz domowa, szczur wędrowny, świnka morska, królik europejski. W razie potrzeby należy uwzględnić inne gatunki zwierząt.

7	Zachowanie zwierząt. Fizjologia, anatomia oraz rozpoznawanie właściwych dla gatunku oznak dystresu, bólu i cierpienia u zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach. <sup>1)</sup>	3	–
8	Znieczulenie i metody uśmierzania bólu. Metody podawania środków farmakologicznych.	1	–
9	Metody uśmiercania zwierząt. Ustalanie śmierci. Stosowanie wczesnego i humanitarnego zakończenia procedury.	1	–
10	Zasady zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia w praktyce hodowcy i dostawcy.	1	–
11	Elementy planowania procedur i doświadczeń.	1	–
12	Przygotowanie informacji dotyczących doświadczeń na zwierzętach, w tym informacji statystycznych, zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi wynikającymi z ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych.	2	–
	Razem:	25	3

## WZÓR

.....  
(nazwa jednostki prowadzącej szkolenie).....  
(miejsowość i data wydania zaświadczenia)**ZAŚWIADCZENIE O UKOŃCZENIU SZKOLENIA**Zaświadcza się, że Pan/i .....  
(imię/imiona i nazwisko).....  
(data urodzenia).....  
(miejsce urodzenia)ukończył/a prowadzone w dniach ..... szkolenie w zakresie<sup>1)</sup>

Osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie szkolenia:

.....  
(imię i nazwisko).....  
(pieczęć i podpis kierownika jednostki)

---

<sup>1)</sup> Wpisać odpowiedni zakres szkolenia zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 185).

## WZÓR

.....  
(nazwa podmiotu prowadzącego praktykę).....  
(miejsowość i data wydania zaświadczenia)**ZAŚWIADCZENIE O UKOŃCZENIU PRAKTYKI**Zaświadcza się, że Pan/i .....  
(imię/ imiona i nazwisko).....  
(data urodzenia).....  
(miejsce urodzenia)odbył/a w dniach ..... praktykę w zakresie<sup>1)</sup>

.....

Osoba odpowiedzialna za nadzór nad praktyką:

.....  
(imię i nazwisko).....  
(pieczęć i podpis kierownika jednostki)

---

<sup>1)</sup> Wpisać odpowiedni zakres praktyki zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 185).



## WZÓR

.....  
(nazwa jednostki).....  
(miejscowość i data wydania zaświadczenia)**ZAŚWIADCZENIE O POSIADANIU STAŻU PRACY**Zaświadcza się, że Pan/i .....  
(imię/imiona i nazwisko).....  
(data urodzenia).....  
(miejsce urodzenia)zatrudniony/a w okresie ..... na stanowisku .....  
w ..... wykonywał/a następujące czynności w zakresie<sup>1)</sup>

- .....:
- 1) .....
  - 2) .....
  - 3) .....
  - 4) .....

.....  
(pieczęć i podpis kierownika jednostki)

---

<sup>1)</sup> Wpisać odpowiedni zakres stażu zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 185). W zakresie odbytego stażu pracy należy podać informacje na temat zwierząt, z którymi pracowała dana osoba, ich liczby, rodzaju doświadczeń, pozyskanych grantów oraz inne istotne informacje na temat uzyskanych umiejętności i kompetencji.